

Wysheid vir 'n vrome lewe

SABBATMIDDAG

Skrifverwysings vir hierdie week se studie:

Psalm 119:1-16, Psalm 90, Johannes 3:16, Psalm 95:7-1, Psalm 141 en Psalm 128.

Geheeteks: “Om ons lewensdae na waarde te skat — dit moet U ons leer, sodat ons ’n hart vol wysheid kan verwerf” (*Psalm 90:12, AFR20*).

Soos ons reeds gesien het, is dit die Here se genade wat vergifnis voortlik maak, en wat dan ’n rein hart in die boetvaardige sondaar skep sodat daardie persoon ’n lewe van geloof lei.

Die Woord van God gee ook bepaalde voorskrifte vir die lei van ’n godgerigte lewe (*Ps. 119:9-16*). Die onderhouding van God se wet is geensins ’n wettiese navoring van ’n stel reëls nie. Nee, dit gaan oor die hegte band tussen die gelowige en God, ’n lewe wat oorloop van genadegawes en seëninge (*Ps. 119:1 en 2 & Ps. 128*).

Die lewe van die regverdige is egter nie sonder versoekings nie. Soms bak die sonde mooi broodjies omdat dit van nature slu en agterbaks is (*Ps. 141:2-4*), met die gevolg dat die regverdige soms voor versoeking swig. Die Here laat toe dat sy kinders op dié wyse getoets word, om te toon of hulle daadwerklik getrou aan Hom is, al dan nie. As die kinders van die Here op sy voorskrifte en vermanings ag slaan, sal hul geloof in God gelouter en hul vertroue in Hom versterk word. Wysheid vir ’n vrome lewe verkry ’n mens deur ’n lewe te lei waarin ’n mens se geloof met God voortdurend in kontak met versoeking en uitdagings gebring word. Die gebed wat die Here ons dus wil leer, naamlik “Om ons lewensdae na waarde te skat... sodat ons ’n hart vol wysheid kan verwerf” (*Ps. 90:12, AFR20*), weerspieël ’n volgehoue verbintenis tot ’n getroue wandel met God.

*Bestudeer hierdie week se les ter voorbereiding vir Sabbat, 24 Februarie.

U Woord het ek in my hart gebêre

Lees Psalm 119:1-16 en verse **161-168**. Hoe behoort ons God se gebooi te onderhou en watter seëninge bring dit mee?

Let op die gebruik van die woorde “wandel” en “weë” en “vaste koers” (NAB). Die Bybel beeld die daaglikse geloofslewe as ’n soort pelgrimstog uit, waarin die gelowige die pad van geregtigheid saam met God bewandel. ’n Mens bly op die geloofspad deur “die wet van die Here [te] volg” en deur “in die lig van u teenwoordigheid [te] loop” (Ps. 119:1, NLV; Ps. 89:16, AFR20). Dit beteken geensins dat die godsweg in twee uiteenlopende soorte paadjies verdeel nie. Om in die lig van God se teenwoordigheid te wandel, kom daarop neer dat jy God se gebooi volg. Insgelyks behels die “navolging van die wet van die Here” dat jy Hom met jou hele hart soek (Ps. 119:1, 2 en 10).

Om “onberispelik [te] lewe” is ’n verdere manier wat Psalms die vrome lewe beskryf (Ps. 119:1). Die King James-vertaling gebruik die woord “undefiled” wat aan die Ou-Testamentiese offerstelsel herinner, waar die offer wat ’n mens aan God bring beide “sonder gebrek” en aanvaarbaar vir Hom moet wees (Eks. 12:5, OAB). Op ’n soortgelyke wyse is die regverdige se lewe ’n lewende offer aan God (Rom. 12:1), waarin die voorskrif “sonder gebrek” beteken dat jy nie enige sondes vertroetel nie. ’n Godgerigte lewe beteken ook dat ’n mens “opreg lewe” wat beteken dat jy die regte lewensrigting inslaan, een wat vir God behaaglik is (Ps. 101:2 en 6, NLV; lees ook Ps. 18:32)³³

Om die tien gebooi te bewaar, het niks met ’n wettiese onderhouding van Godgegewe reëls te make nie. In teendeel, dit beteken dat ’n mens “verstandig” (ABA) moet wees oftewel “goeie insig” (NLV & AFR20) moet hê, sodat jy onderskeid tussen reg en verkeerd, en tussen die goed en die kwaad kan tref (Ps. 111:10, ABA; lees ook 1 Kron. 22:12). Dit betrek die hele persoon, nie net uiterlike dade nie. Om “sonder gebrek” te wees, om God se gebooi te onderhou en om Hom met jou hele hart te soek, vorm ’n onverdeelbare geheelbenadering tot die lewe (Ps. 119:1 en 2).

God se gebooi is ’n openbaring van sy wil vir die mensdom. Dit leer die mens hoe om wysheid te verkry, en hoe vrede en vryheid bekom kan word (Ps. 119:7-11 en 133). Die psalmdigter verbly hom in die wet, want dit gee hom die versekering dat God getrou is (Ps. 119:77 en 174).

“Vir dié wat u wet liefhet, is daar groot sekerheid; niks kan hulle laat struikel nie” (Ps. 119:165, NAB). In hierdie beeld beteken “struikel” om moreel te misluk. As lamp vir die psalmdigter se voet (Ps. 119:105) beskerm die Woord van God ons teen die struikelblokke van versoeking (Ps. 119:110).

Hoe het Christus die krag van God se Woord in sy lewe gedemonstreer? (Matt. 4:1-11). Wat behoort ons hieruit te leer aangaande die kragtige uitwerking van ’n hart wat vasbeslote is om die wet van God te gehoorsaam?

Leer ons om ons lewensdae na waarde te skat

Lees Psalm 90, Psalm 102:¹²~~11~~ en Psalm 103:14-16. Met watter onaangename werklikheid het die mens te kampe?

Gemeet aan die ewigheid is die gevalle mens se bestaan niks meer as 'n dampie nie. In God se oë is 'n duisend jaar “soos 'n nagwaak” wat net drie of vier ure lank geduur het (*Ps. 90:4, OAB*). In vergelyking met Goddelike tyd is ons lewens ongelooflik vlietend (*Ps. 90:10*). Die sterkstes onder ons word met die swakste van alle plante vergelyk (*Ps. 90:5 en 6, Ps. 103:15 en 16*). Daardie korte lewe is boonop die ene sorge en verdriet (*Ps. 90:10*). Selfs diegene wat nie in God glo nie, betreur die kortstondigheid van die lewe, veral in teenstelling met die ewigheid daarbuite — pynlik bewus dat dit dreig om sonder hulle voort te gaan.

Hierdie verknorsing waarin ons verkeer, plaas Psalm 90 binne die konteks van God wat as Skeppergod vir die geskape mens sorg. In elke geslag is die Here sy volk se woning (*Ps. 90:1 en 2, AFR20*). Die Hebreuse woord wat in die 2020-Bybel as “woning” vertaal word, *ma'on*, beeld die Here as 'n skuilpek of veilige hawe uit (*Ps. 91:9*). (Dit verklaar die Ou en Nuwe Afrikaanse Bybels asook die Nuwe Lewende Vertaling se gebruik van “vesting” vir die Hebreuse woord *ma'on* in *Ps. 90:1*).

Elke keer betuel die Here sy moreel geregverdigde toorn en skenk eerder sy genade. “Wie ken die krag van U toorn?” roep die psalmdigter uit (*Ps. 90:11, AFR20*), en sinspeel daarmee op die feit dat niemand nog ooit God se ongetemperde woede teen sonde beleef het nie. Met ander woorde, daar is steeds hoop vir elke sondaar, om tot bekering te kom en wysheid vir 'n vrome lewe te verkry.

In die Bybel dui wysheid nie op blote intelligensie nie, maar op eerbied vir God. Die wysheid wat ons benodig, is die insig “om ons lewensdae na waarde te skat” (*Ps. 90:12, AFR20*). Die feit dat ons ons lewensdae na waarde moet skat, impliseer beide dat dit beperk is en dat ons dit besef het. 'n Wyse lewe beteken dat 'n mens jou voortdurend van die kortstondigheid van die lewe vergewis, 'n bewustelike wete wat geloof en gehoorsaam in die hand werk. Hierdie wysheid word slegs deur berou (*Ps. 90:8 en 12*) en deur die genadegawes van vergifnis, deernis en genade (*Ps. 90:13 en 14*) bekom.

Ons fundamentele probleem is nie ons geskape menslikheid nie, maar die sonde en wat dit op aarde ontketen het. Die verwoesting wat dit saai, is oral op aarde en in elke persoon te siene.

Gelukkig is daar 'n verlossingsplan, 'n uitweg uit hierdie penarie danksy Jesus (*Joh. 1:29, Joh. 3:14-21*). Daarsonder sou daar geen hoop vir ons gewees het nie.

Watter belofte het ons in Jesus, ongeag hoe kort 'n mens se lewe is? (Lees Joh. 3:16.) Het ons enige hoop sonder Hom?

Toetse en beproewings van Bo

Lees Psalm 81:7-8, Psalm 95:7-11 en Psalm 105:17-22. Wat behels die toetsing wat God ons skenk volgens hierdie skrifgedeeltes?

Meriba is die plek waar die volk die Here beproef het. Daar het hulle sy getrouheid asook sy mag om in hul behoeftes te voorsien, openlik bevraagteken (*Eks. 17:1-7; Ps. 95:8, 9*). Psalm 81 het egter 'n interessante vertolking van hierdie gebeurtenis, met 'n totaal ander invalshoek: naamlik dat dit God is wat vir Israel by Meriba getoets het (*Ps. 81:7*). Deur hul ongehoorsaamheid en gebrek aan vertroue in die Here (*Ps. 81:11*) het die volk toe nie die toets deurstaan wat Hy hulle gestuur het nie.

Die verwysing na Meriba bring 'n tweeledige boodskap tuis. Ten eerste, dat God se volk nie die foute van hul voorgeslagte moet herhaal nie. Hulle moet liewers op die Here vertrou en sy weë bewandel (*Ps. 81:13*). Ten tweede, dat die Here steeds sy volk uit hul verknorsing red, al deurstaan hulle nie die toetse wat Hy hulle stuur nie (*Ps. 81:7*). Al die kere wat God sy volk genadiglik in die verlede gered het, bied aan toekomstige nageslagte die versekering van sy voortgesette genade.

Psalm 105 toon dat Josef se beproewings die Here se manier was om hom te toets. God wou sien of Josef wel geglo het in die toekoms wat hy belowe is (*Gen. 37:5-10, Ps. 105:19*). Die Hebreeuse woord *tsarap*, wat in vers 19 as “beproof” (*OAB*) vertaal word, bring ook die begrippe “loging,” “verfyning” of “suiwering” tuis. Die toets of beproewing van Josef se geloof het dus ten doel gehad om enige twyfel in God se beloftes te verwyder, asook om Josef se vertroue in God se leiding te versterk.

Die doel van godegewe dissipline is om sy kinders sterker te maak en om hulle op die vervulling van sy beloftes voor te berei, soos blyk uit Josef se lewe (*Ps. 105:20-22*).

Verwerping van God se onderrig lei egter tot 'n toenemende koppigheid en verharding van die wederstrewige persoon se hart.

“Die Here vereis onmiddellike en onvoorwaardelike gehoorsaamheid aan sy wet. Ongelukkig is die mens vas aan die slaap — selfs verlam — a.g.v. Satan se misleidings. Hy kom met allerhande verskonings en slim slenters vorendag, triomfeer oor hul gemoedsbesware en gebruik dieselfde woorde wat hy in Eva se ore gefluister het: ‘Julle sal gewis nie sterwe nie’ (*OAB*). Ongehoorsaamheid verhard nie net die skuldige party se hart nie en stomp nie net daardie persoon se gewete af nie, maar bederf ook andere se geloof. Dinge wat voorheen vreeslik verkeerd gelyk het, lyk algaande nie meer so sleg vir hulle nie, aangesien dié mense dit konstant sien, totdat hulle eendag bevraagteken of dit werklik sonde is en onbewustelik in dieselfde strik [as Eva] beland” (Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, vol. 4, bl. 146).

Sonde verhard 'n mens se hart. Hoe het jy al hierdie waarheid beleef? Waarom behoort hierdie eerstehandse besef ons na die gekruisigde Christus te dryf, daar waar 'n mens die nodige krag vir gehoorsaamheid kan vind?

Bedrieglike weë

Lees Psalm 141. Waarvoor bid die psalmdigter hier?

Psalm 141 is 'n gebed om beskerming teen innerlike en uiterlike versoekings. Die psalmdigter verkeer nie net in gevaar vanweë die goddelose se onderduimse planne nie (*Ps. 141:9, 10*) maar kom ook in die versoeking om soos hulle op te tree. Die eerste swakheid is selfbeheersing m.b.t. spraak. Die psalmdigter bid dus dat die Here sal wag staan voor die deur van sy lippe (*Ps. 141:3, OAB*). Hierdie beeld dui op die ouwêreldse gebruik om wagne by stadshekke te plaas ten einde die stad te beskerm.

Die versoeking waarmee die kind van God te kampe het, is of die gelowige hom of haar aan die raad van regverdiges gaan steur en of hulle eerder voor die aanloklikhede van 'n goddelose lewe gaan swig (*Ps. 141:4 en 5*). Die psalmdigter beeld sy hart as die grootste bedreiging uit, aangesien die stryd om reg te besluit daár gevoer word. Slegs volgehoue gebed, waarin die bidder ten volle op die Here vertrou en opreg toegewyd aan Hom is, kan die kind van God teen versoekings bewaar (*Ps. 141:2*).

Lees Psalm 1:1 en Psalm 141:4. Versoekings vertoon twee eienskappe: dit is agterbaks en neem algaande toe. Hoe word dit in hierdie twee teksverse uitgebeeld?

Psalm 141:4 (*AFR20*) beeld die progressiewe aard van versoeking uit (d.w.s. die feit dat dit mettertyd toeneem). Ten eerste neig die hart na die kwaad. Dan kom die aktiewe misstap (wat in die oorspronklike Hebreeus die herhalende aard van hierdie optrede beklemtoon). Ten derde volg 'n verlustiging in die lekkernye van die goddelose, d.w.s. dat 'n mens hul sondige optrede nou as aanvaarbare gedrag beskou.

'n Mens bespeur ook hierdie progressie in Psalm 1:1 (*OAB*). Versoekings bring mee dat die kind van God die geloofspad byster raak deur eerder saam met die goddelose te wandel, as saam met die sondaars te staan, en laastens by die spotters te sit. Sondaars, die goddelose en die spotters — ons behoort nie soos hulle te wees nie en ook nie toe te laat dat hulle ons tot 'n val bring nie.

Psalms beskryf die progressiewe, aanloklike en sluwe aard van versoekings, en beklemtoon sodoende 'n belangrike feit: slegs totale afhanklikheid aan die Here verseker die oorwinning oor hierdie dinge. Daarbenewens beklemtoon die psalms ook die belangrikheid van *woorde* te midde van versoekings — wat jy sê en waarna jy luister. Die kontrasterende lotsbestemmings van die goddelose en die regverdige is eintlik 'n les vir die mens, naamlik dat ons wysheid by die Here behoort te soek (*Ps. 1:4-6, Ps. 141:8-10*). Volgens beide psalms lê die dag waarop die kinders van die Here uiteindelik van blaam gesuiwer word nog in die toekoms. Waartoe ons dus geroep word, is om op God te vertrou en geduldig op Hom te wag.

Die seëninge wat spruit uit 'n vrome lewe

Lees Psalm 1:1-3, Psalm 112:1-9 en Psalm 128. Watter seëninge word belowe aan dié wat die Here eer?

Van die vele seëninge wat gegee word aan dié wat eerbied vir die Here het, is vrede seker een van die grotes. Psalm 1 vergelyk die regverdiges met 'n boom wat by waterstrome geplant is, wat op die regte tyd sy vrugte dra en waarvan die blare nie verdor nie (*Ps. 1:3, Jer. 17:7 en 8 & Eseg. 47:12*). Hierdie vergelyking identifiseer ook die groot rede vir elke liewe seëning wat die godskind te beurt val: omdat die regverdige nie ooit God se heiligdom en sy teenwoordigheid verlaat nie, en omdat hy of sy 'n hegte en blywende liefdesband met die Here geniet. In teenstelling met die bose — wat met kaf vergelyk word, met geen stabiliteit, tuiste of toekoms nie — is die regverdige soos 'n vrugbare boom met wortels, geplant naby die Here, in die ewige lewe.

Psalm 128 verse 2 en 3 roep die seëninge van die Messiaanse koninkryk in die gedagte-wêreld op, waarin die voorreg om onder jou eie wingerd en vyeboom te sit, 'n simbool van vrede en voorspoed is (*Miga 4:4*). Die seënwense dat vrede in Jerusalem sal heers (*Ps. 122:6-8, Ps. 128:5 en 6*), gee uiting aan die Messiaanse hoop, die een wat eendag geheel en al met die kwaad sal afreken en ware wêreldvrede sal herstel.

“In die Skrif word die verlostes se erfposisie 'n ‘vaderland’ genoem (*Heb. 11:14-16, NAB*). Dáár lei die hemelse Herder sy kudde na lewende water in oorfloed. Die boom van die lewe dra elke maand vrugte en sy blare is tot genesing van die nasies. Dáár is standhoudende strome, kristalhelder. Die bome op die oewer se wiegende takke werp aangename skadukolle op die pad wat vir God se vrygekooptes voorberei is. Dáár lê die valleie ver en wyd met lowergroen, golwende heuwels, en met die crescendo van bergspitse in die hoogtes. In daardie valleie, langs daardie lewende strome, is God se volk — 'n volk wat byna vir ewig reisigers en pelgrims was — uiteindelik tuis” (Ellen G. White, *The Great Controversy*, bl. 675).

Die Nuwe Testament beskryf die wederkoms van Christus en die herskepping van die aarde as die vervulling van daardie hoop (*Matt. 26:29, Op. 21*). Hoewel die regverdiges dus baie seëninge in hierdie lewe geniet, wag 'n meer volmaakte uitdrukking van God se guns op hulle. Dit gebeur aan die einde van die wêreldgeskiedenis, wanneer die koninkryk van God geheel en al herstel word.

Waarom is die kruis, en wat daar gebeur het, 'n waarborg dat God sy Nuwe-Testamentiese eindtydbeloftes sal nakom? Hoe kan ons nou reeds voordeel uit hierdie beloftes trek?

Vir verdere studie: Deesdae is die strewe na wysheid nie meer so aantreklik soos die soeke na lewensgeluk nie. Mense wil eerder gelukkig as wys wees. Die vraag is net: kan 'n mens waarlik gelukkig wees en 'n vervulde lewe sonder die wysheid van God lei? Psalms sê pertinent dat dit nie moontlik is nie. Die goeie nuus is dat ons nie gevra word om tussen wysheid en geluk te kies nie, want die wysheid van God bring ware geluk.

Hierdie punt word mooi m.b.v. die volgende voorbeeld uit Bybelse Hebreeus toegelig. Let op die meervoudige woord 'asjoerei wat "stappe" (of dalk "treë" of "voetstappe") in Afrikaans beteken. Dit klink baie soos 'asjrei wat as "geluk" in Afrikaans vertaal kan word. Duidelik gaan hierdie verband verlore in die vertaalproses, met die gevolg dat 'n belangrike boodskap misgekyk word: 'n mens is "gelukkig" (NLI) as jy met elke "tree" of "voetstap" op die geloofspad bly (*Ps. 1:1, Ps. 17:5, Ps. 37:31, Ps. 44:18, Ps. 89:13 & Ps. 119:1*). Nóg wysheid nóg geluk is abstrakte begrippe in die Bybel. Nee, beide is 'n tasbare belewenis.

'n Mens vind wysheid en geluk deur jou verhouding met God. Hierdie vriendskapsband beteken dat 'n mens eerbied vir Hom het, dat jy Hom loof en vertrou, en dat Hy die bron van jou krag is. Psalm 25 vers 14 sê: "Die Here neem hulle wat vir Hom ontsag het, in sy vertrou, en sy verbond is daar om hulle te onderrig" (*AFR20*).

"Geloof sy die Here vir die duidelike beelde wat Hy ons geskenk het! Kom ons vergewis ons van al die plekke waar hierdie versekerings van sy liefde opgeteken is, sodat ons dit voortdurend kan bepeins: Die Seun van God wat sy Vader se troon verlaat en sy Goddelikheid met ons menslikheid beklee het, sodat Hy die mens van Satan se mag kon bevry; die triomf wat Hy vir ons [oor sonde] behaal het, die geopende hemel as geskenk aan die mensdom, sodat ons kan sien tot in die glorieryke teenwoordigheid van die Godheid; Adam se gevalle nageslag opgehef uit die modderput waarin sonde ons gedompel het, en daarna weer in verbintenis met die oneindige God gebring; en nadat ons ons godgegewe toets deur geloof in ons Verlosser deurstaan het, word ons in die geregtigheid van Christus geklee, en tot by sy troon verhef – dit is die beelde wat God wil hê ons moet bepeins" (Ellen G. White, *Steps to Christ*, bl. 118).

Vrae vir bespreking:

- ① Duidelik put die gelowige onderwysing uit die Woord van God, maar hoe verdiep 'n mens daardie belewenis deur jou boonop in die Woord te verlustig? Die Woord van God is die lewensbrood wat ons eet. Hoe hou dit verband met die idee dat 'n mens in Christus as die Woord moet bly? (*Joh. 1:1, Joh. 15:5 en 7*).
- ② Wat gebeur wanneer mense doelbewus aanhou om God se onderwysings en vermanings te verwerp? (*Ps. 81, Ps. 95*). Waarom, dink jy, gebeur dit?
- ③ Hoe kan die weë van die goddelose soms aanlokliker as die raad van die regverdige lyk? (*Ps. 141*). Anders gestel, hoe vertolk 'n mens die feit dat die bose oënskynlik floreer?